

Argraffwyd yr Offeryn Statudol Cymreig hwn yn lle'r OSC sy'n dwyn yr un rhif ac fe'i dyroddir yn rhad ac am ddim i bawb y gwyddys iddynt gael yr Offeryn Statudol Cymreig hwnnw.

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2016 Rhif 1220 (Cy. 291)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) (Diwygio) 2016

<i>Gwnaed</i> - - - -	<i>13 Rhagfyr 2016</i>
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad</i>	
<i>Cenedlaethol Cymru</i> - -	<i>15 Rhagfyr 2016</i>
<i>Yn dod i rym</i> - -	<i>6 Ionawr 2017</i>

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adrannau 1(3)(a) a 175 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) (Diwygio) 2016.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 6 Ionawr 2017.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “y Mesur” (“*the Measure*”) yw Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011; ac

ystyr “Rheoliadau 2012” (“*the 2012 Regulations*”) yw Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) 2012(2).

Diwygiadau i Reoliadau 2012

3. Yn lle rheoliad 3 (cwestiynau a ffurflen yr arolwg) o Reoliadau 2012, rhodder—

“Cwestiynau a ffurf yr arolwg

3. At ddibenion adran 1(3)(a) o'r Mesur, mae'r cwestiynau a'r ffurf y maent i gael eu gofyn ynddynt wedi eu dangos yn—

---

(1) 2011 (mccc 4).

(2) O.S. 2012/685 (Cy. 93).

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (a) Rhannau 1, 2 a 4 o'r Atodlen os cynhelir yr arolwg yn unol ag adran 1(3A)(b) o'r Mesur; a
- (b) Rhannau 1, 3 a 4 o'r Atodlen os cynhelir yr arolwg yn unol ag adran 1(3A)(a) o'r Mesur."

4. Yn lle'r Atodlen i Reoliadau 2012 (Arolwg o Ymgeiswyr Llywodraeth Leol yng Nghymru), rhodder yr Atodlen i'r Rheoliadau hyn.

13 Rhagfyr 2016

Mark Drakeford
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a
Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

YR ATODLEN 1

Rheoliad 4

Arolwg o Ymgeiswyr Llywodraeth Leol yng Nghymru

RHAN 1

Gwybodaeth weinyddol

Darparwch yr un manylion isod â'r rheini a roddwyd ar eich ffurflen enwebu neu ffurflenni enwebu.

1. Nodwch 3 nod olaf cod post eich cartref:

Er enghraifft, ar gyfer 'CF10 4LG' nodwch **4LG**

---

2. Nodwch 3 nod olaf eich cyfenw:

Er enghraifft, ar gyfer 'MURPHY' nodwch **PHY**

---

3. Nodwch ddiwrnod eich dyddiad geni:

Er enghraifft, ar gyfer '04/05/2017' nodwch **04**

--

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 2

Gwybodaeth am yr ymgeisydd (i'w defnyddio wrth gynnal yr arolwg cyn yr etholiad)

4. Ym mha etholiad ydych chi'n sefyll?

Ticiwch un blwch.

- Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol
- Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref
- Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd

5. Pa blaid, os unrhyw un, ydych chi'n ei chynrychioli?

Ticiwch un blwch.

- Annibynnol
- Plaid Cymru
- Plaid Geidwadol Cymru
- Plaid Lafur Cymru
- Democratiaid Rhyddfrydol Cymru
- Arall, nodwch os gwelwch yn dda:

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

6. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

- Naddo
- Do, a chefais fy ethol
- Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 6 y mae angen gofyn Cwestiwn 6A.

6A. Faint yw cyfanswm nifer y blynyddoedd y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol.

_____ blwyddyn.

7. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i Gyngor Cymuned neu i Gyngor Tref yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

- Naddo
- Do, a chefais fy ethol
- Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 7 y mae angen gofyn Cwestiwn 7A.

7A. Faint yw cyfanswm nifer y blynyddoedd y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref.

_____ blwyddyn.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 3

Gwybodaeth am yr ymgeisydd (i'w defnyddio wrth gynnal yr arolwg ar ôl yr etholiad)

4. Ym mha etholiad wnaethoch chi sefyll?

Ticiwch un blwch.

- Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol
- Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref
- Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol" i Gwestiwn 4 y mae angen gofyn Cwestiwn 4A.

4A. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol. Beth yw eich statws yn dilyn yr etholiad?

Ticiwch un blwch.

- Etholedig   Anetholedig

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref" i Gwestiwn 4 y mae angen gofyn Cwestiwn 4B.

4B. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref. Beth yw eich statws yn dilyn yr etholiad?

Ticiwch un blwch.

- Etholedig   Anetholedig

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd" i Gwestiwn 4 y dylid gofyn Cwestiwn 4C.

4C. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd. Beth yw eich statws yn dilyn yr etholiad?

Tictwch un blwch ym mhob rhes.

	Etholedig	Anetholedig
Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol	☐	☐
Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref	☐	☐

5. Pa blaid, os unrhyw un, oeddech chi'n ei chynrychioli?

Tictwch un blwch.

- Annibynnol
- Plaid Cymru
- Plaid Geidwadol Cymru
- Plaid Lafur Cymru
- Democratiaid Rhyddfrydol Cymru
- Arall, nodwch os gwelwch yn dda:

6. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol yn y gorffennol?

Tictwch un blwch.

- Naddo
- Do, a chefais fy ethol
- Do, ond ni chefais fy ethol

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 6 y mae angen gofyn Cwestiwn 6A.

6A. Faint yw cyfanswm nifer y blynyddoedd y buoch yn gwasanaethu fel Cyngorydd Sir neu fel Cyngorydd Bwrdeistref Sirol?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cyngorydd Sir neu fel Cyngorydd Bwrdeistref Sirol.

_____ blwyddyn.

7. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

- Naddo
- Do, a chefais fy ethol
- Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 7 y mae angen gofyn Cwestiwn 7A.

7A. Faint yw cyfanswm nifer y blynyddoedd y buoch yn gwasanaethu fel Cyngorydd Cymuned neu fel Cyngorydd Tref?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cyngorydd Cymuned neu fel Cyngorydd Tref.

_____ blwyddyn.

RHAN 4

Nodweddion yr ymgeisydd

8. Ydych chi'n:

Ticiwch un blwch.

Gwryw

Benyw

9. Ym mha ystod oedran oeddech ar eich pen-blwydd diweddaraf?

Ticiwch un blwch.

18-24 oed

55-59 oed

25-29 oed

60-64 oed

30-34 oed

65-69 oed

35-39 oed

70-74 oed

40-44 oed

75-79 oed

45-49 oed

80 oed neu'n hŷn

50-54 oed

10. A oes gennych gyfrifoldeb rhiant am blentyn 16 oed neu'n iau?

Ticiwch un blwch.

Oes

Nac oes

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

11. Beth yw eich grŵp ethnig?

Ticiwch un blwch.

A. Gwyn

- Cymreig/Seisnig/Albanaidd/Gogledd Iwerddon/Prydeinig
- Gwyddelig
- Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig
- Unrhyw gefndir Gwyn arall

B. Grwpiau cymysg/aml-ethnig

- Gwyn a Du Caribiaidd
- Gwyn a Du Affricanaidd
- Gwyn ac Asiaidd
- Unrhyw gefndir cymysg neu aml-ethnig arall

C. Asiaidd/Asiaidd Prydeinig

- Indiaidd
- Pacistanaidd
- Bangladeshaidd
- Tsieineaidd
- Unrhyw gefndir Asiaidd arall

D. Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Prydeinig

- Affricanaidd
- Caribiaidd
- Unrhyw gefndir Du/Affricanaidd/Caribiaidd arall

E. Grŵp ethnig arall

- Arabaidd
- Unrhyw grŵp ethnig arall

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

12. Beth yw eich crefydd?

Ticiwch un blwch.

- Dim crefydd
- Cristion (pob enwad)
- Bwdhydd
- Hindŵ
- Iddew
- Mwslim
- Sikh
- Unrhyw grefydd arall, rhwch fanylion:

13. Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn:

Ticiwch un blwch.

- Heterorywiol neu strêr
- Hoyw neu lesbiaidd
- Deurywiol
- Arall

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

14. Ydych chi'n gallu deall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

Ticiwch pob blwch sy'n gymwys.

- Yn deall Cymraeg llafar
- Yn siarad Cymraeg
- Yn darllen Cymraeg
- Yn ysgrifennu Cymraeg
- Dim un o'r uchod

15. Beth yw eich prif iaith?

Ticiwch un blwch.

- Saesneg
- Cymraeg
- Arall (gan gynnwys Iaith Arwyddion Prydain), rhoewch fanylion:

Addysg a chyflogaeth

16. Beth yw eich cymhwyster addysgol uchaf?

Ticiwch un blwch.

- Dim
- Lefel 'O', TGAU, CSE, NVQ Lefel 1/2 neu gyfwerth
- Lefel 'A', NVQ Lefel 3 neu gyfwerth
- NVQ Lefel 4 neu gyfwerth
- Gradd Sylfaen neu Radd Gyffredin, NVQ Lefel 5, Diploma Cenedlaethol Uwch neu Dystysgrif Genedlaethol Uwch
- Gradd Anrhydedd
- Cymhwyster Meistr Ôl-raddedig
- Cymhwyster proffesiynol (e.e. cyfnfyddiaeth)

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

17. Beth yw eich statws cyflogaeth cyfredol?

Ticiwch pob un sy'n gymwys.

- Mewn cyflogaeth llawnamser
- Mewn cyflogaeth ran-amser
- Hunangyflogedig
- Di-waith
- Myfyriwr llawnamser
- Myfyriwr rhan-amser
- Wedi ymddeol
- Ar absenoldeb mamolaeth
- Yn gofalu am deulu neu gartref
- Salwch hirdymor neu anabl
- Ar un o gynlluniau hyfforddiant y llywodraeth
- Gweithiwr di-dâl mewn busnes teuluol
- Gofalwr di-dâl
- Arall, rhwngch fanylion:

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

18. Pa gategori sy'n disgrifio orau eich sector cyflogaeth cyfredol neu ddiweddaraf?

Ticiwch un blwch.

- Llywodraeth Leol
- Llywodraeth Ganolog
- Y GIG
- Addysg
- Cyflogwr arall yn y sector cyhoeddus
- Sector preifat
- Sector gwirfoddol
- Amaethyddiaeth
- Arall, rhwch fanylion:

19. Pa gategori sy'n disgrifio orau eich math o gyflogaeth gyfredol neu ddiweddaraf?

Ticiwch un blwch.

- Rheolwr neu swyddog gweithredol
- Gweithiwr proffesiynol neu dechnegol
- Darlithydd, athro neu ymchwilydd
- Gwaith gweinyddol, clercol, ysgrifenyddol neu werthiant
- Gwaith llaw neu grefftwr
- Arall, rhwch fanylion:

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

20. Ydych chi wedi rhoi cymorth di-dâl, er enghraifft, fel gwirfoddolwr, ymddiriedolwr neu aelod o fwrdd, i unrhyw un o'r mathau hyn o grwpiau neu sefydliadau ar unrhyw adeg yn ystod y 12 mis blaenorol?

Ticiwch un blwch ym mhob rhes.

	Do	Naddo
Addysg plant/ysgolion	☐	☐
Gweithgareddau ieuencid/plant (y tu allan i'r ysgol)	☐	☐
Addysg oedolion	☐	☐
Chwaraeon neuymarfer corff (e.e. hyfforddi)	☐	☐
Grŵp crefyddol neu grŵp ffydd	☐	☐
Grŵp ar sail rhywedd	☐	☐
Grŵp rhywioldeb	☐	☐
Plaid wleidyddol	☐	☐
Grŵp iechyd, anabledd neu les cymdeithasol	☐	☐
Yr henoed	☐	☐
Cymorth cyrtaf	☐	☐
Grŵp amgylcheddol	☐	☐
Grŵp lles anifeiliaid	☐	☐
Cyfiawnder neu Hawliau Dynol	☐	☐
Grŵp cymunedol neu grŵp cymdogaeth	☐	☐
Grŵp dinasyddion	☐	☐
Clwb cymdeithasol	☐	☐
Undeb lla fur	☐	☐
Arall (Rhowch fanylion isod)	☐	☐

Os ydych chi wedi dewis "arall" rhowch fanylion: _____

Iechyd ac anabledd

21. Sut mae eich iechyd corfforol yn gyffredinol?

Ticiwch un blwch.

- Da iawn
- Da
- Gweddol
- Gwael
- Gwael iawn

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

22. Sut mae eich iechyd meddwl yn gyffredinol?

Tictiwch un blwch.

- Da iawn
- Da
- Gweddol
- Gwael
- Gwael iawn

23. Ydych chi'n ystyried bod gennych anabledd?

Tictiwch un blwch.

- Ydw
- Nac ydw

24. A oes gennych salwch neu anabledd sy'n cyfyngu ar eich gweithgareddau mewn unrhyw ffordd?

Tictiwch un blwch.

- Oes
- Nac oes

25. A oes gennych unrhyw un o'r cyflyrau canlynol?

Tictiwch un blwch ym mhob rhes.

	Oes	Nac oes
Nam corffordol	☐	☐
Nam ar y synhwyrau	☐	☐
Anabledd dysgu	☐	☐
Problemiachyd meddwl	☐	☐
Cyflwr iechyd hirdymor	☐	☐
Arall (rhowch fanylion isod)	☐	☐

Os ydych wedi dewis 'Arall' rhowch fanylion: _____

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) 2012 ("Rheoliadau 2012").

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Mae adran 1 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (“y Mesur”) yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol (cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol) i gynnal arolwg, drwy ofyn cwestiynau rhagnodedig i gynghorwyr ac ymgeiswyr sydd wedi sefyll i gael eu hethol yn gynghorwyr i'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol neu i gyngor cymuned yn ardal yr awdurdod lleol. Diwygiwyd adran 1 gan Ddeddf Llywodraeth Leol (Cymru) 2015 (“Deddf 2015”) ac mae'n darparu bod rhaid cynnal yr arolwg cyn neu ar ôl pob etholiad cyffredin ac i dynnu'r gofyniad i awdurdodau lleol wneud trefniadau i wybodaeth gael ei darparu yn ddienw.

Mae Rheoliadau 2012 yn rhagnodi'r cwestiynau y mae'n rhaid eu gofyn. Mae rheoliadau 3 a 4 yn diwygio Rheoliadau 2012 ac yn mewnosod arolwg newydd yn Rheoliadau 2012. Mae'r arolwg diwygiedig yn debyg i'r arolwg yn Rheoliadau 2012, gan ychwanegu cwestiynau unigryw sy'n cynnwys gwybodaeth adnabod y gellir eu defnyddio er mwyn canfod a oedd ymatebydd i'r arolwg wedi ei ethol yn gynghorydd. Mae'r diwygiadau hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i ofyn cwestiynau gwahanol yn dibynnu ar ba un ai cyn neu ar ôl etholiad cyffredin y cynhelir yr arolwg.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, paratwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth y Tîm Democratiaeth, Amrywiaeth a Chydabyddiaeth Ariannol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.